

Виявлено, що ефективно навчання трансверсальних компетентностей передбачає розробку і надання конкретних навчальних програм, які забезпечують практичне керівництво щодо методів, які вчителі можуть використовувати для інтеграції трансверсальних компетентностей у практику викладання і навчання.

З'ясовано, що сформульовані стратегічні цілі розвитку сектора освіти в Європейському Союзі, зокрема трансформація на компетентнісні засади, синхронізуються із тенденціями розвитку освіти в Україні. В умовах оновлення змісту базової середньої освіти та переходу від знаннєвої до компетентнісної парадигми освіти, надзвичайно актуальним є осмислення теорії та освітніх практик, що застосовуються у зарубіжжі з досліджуваної проблеми.

Розкрито, що для подальшого реформування українського освітнього простору важливим є подальша синхронізація освіти зі стратегічними орієнтирами Європейського Союзу. В Україні, в освітніх документах, зокрема Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Державні стандарти базової середньої освіти, Концепція «Нова українська школа», Концепція цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року, акцентується увага на реформуванні освіти на компетентнісних засадах, що відповідає тенденціям в сфері освітньої політики в Європейському Союзі та світі. Зокрема, у Державному стандарті, поділ на предмети відсутній, натомість є освітні галузі. *Зазначено*, що не має такої освітньої галузі, яка б не формувала ключові компетентності. У документі окреслений компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі у формуванні ключових компетентностей. У Державному стандарті визначено ключові компетентності, якими мають оволодіти учні після закінчення 5–6 класів, а також 7–9 класів, та наскрізні вміння. Вивчення та переосмислення передового досвіду викладання і навчання трансверсальних компетентностей у шкільній освіті країн ЄС, сприяє подальшому розвитку компетентнісного підходу в Україні.

Особливості матрикуляційних іспитів у країнах Європейського Союзу

*А. П. Джурило,
кандидат педагогічних наук,
доцент, старший дослідник,
старший науковий співробітник
відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України*

Встановлено, що національні матрикуляційні іспити, відомі також як державні або національні екзамени, є частиною освітніх систем у багатьох країнах світу. Ці іспити зазвичай проводяться в кінці повної загальної середньої школи і є важливим кроком для вступу до закладів вищої освіти. Матрикуляційні екзамени або матура – це іспит на атестат зрілості, який в кожній країні ЄС має свої особливості.

З'ясовано, що здебільшого матрикуляційний іспит в країнах ЄС складається з чотирьох предметів: державна (або рідна) мова, іноземна мова (найчастіше – англійська), математика та предмет за вибором (здебільшого – природничого циклу (біологія, хімія) або історія). В окремих країнах ЄС учень, за потреби, може обрати

додатковий п'ятий. В Болгарії, до прикладу, обов'язковим є лише тест на знання рідної мови, проте можна здавати до трьох предметів, що підвищує шанси на вступ до ЗВО.

Визначено, що найпоширенішою формою екзамену є письмовий тест різного рівня складності, принаймні один предмет складається усно. В Болгарії кожен іспит має усну частину, включаючи математика. В Македонії окрім чотирьох предметів учні готують презентацію проєкту на обрану тему. В Словенії іспит може містити практичну складову, а також іспит-презентація. В Австрії учні замість одного екзамену можуть написати академічну роботу (Fachbereichsarbeit). В Чехії іспит з державної та іноземної мов складається письмово у формі твору і тесту, решта предметів – усно. Матрикуляційні іспити відбуваються наприкінці останнього року навчання у старшій школі. Проте у Франції деякі предмети можна скласти одразу після проходження курсу. В окремих країнах ЄС з етнічно змішаними районами замість державної можна скласти іспит з рідної, тобто мови національних меншин.

Розкрито, що у більшості країн ЄС випускні екзамени проводяться поза межами освітнього закладу, який відвідує учень, незалежними оцінювачами. Проте в Австрії всі іспити проводяться в школі, у Фінляндії тести перевіряються та оцінюються вчителем відповідного предмета в кожній гімназії, а потім – Комісією з проведення іспитів на атестат зрілості (The Matriculation Examination Board).

З'ясовано, що в окремих країнах ЄС національні матрикуляційні іспити відсутні; так у Швеції завершуючи старшу школу учень отримує атестат про повну загальну середню освіту, що складається з переліку вивчених предметів і оцінок, отриманих за ці предмети. *Зроблено висновок*, що системи оцінювання на атестат зрілості мають тенденцію до забезпечення справедливості та порівнянності завдяки використанню стандартизованого підходу, результати тестів оцінюються відповідно до заздалегідь визначених критеріїв, результати збираються та аналізуються.

До питання аналізу зарубіжного досвіду упровадження імерсивних технологій в освіті

*С. М. Кравченко,
кандидат історичних наук,
старший науковий співробітник
відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України*

Наукова новизна та теоретичне значення дослідження полягають у тому, що автором у контексті теми наукового дослідження «Інноваційні тренди, практики і технології загальної середньої освіти в європейському та північноамериканському регіонах» (термін виконання 2021–2023 рр.) *проаналізовано* семантику таких понять як «освітня інновація», «технологізація освіти», «віртуальна реальність», «імерсивні технології», «EdTech технології», «цифровізація», «цифровий розрив».